"مجله علوم زراعی ایران"
جلد ۱، شماره ۱، ۱۳۷۷

اثرات زمان قطع آبیاری و تاریخ برداشت بر عملکرد کمّی و کیفی نیشکر واریتهٔ CP-57 در خوزستان *

Effects of drying-off time and harvesting date on quantitative and qualitative yield of sugarcane, variety CP - 57 in Khuzetan.

احمد نادری[۱]، ابوالحسن هاشمی دزفولی[۲]، رضا شکرانی[۳]، عبدالمجید رضایی[۴]

چکیده

قطع آبیاری با هدف تغییر در فیزیولوژی رشد و افزایش تجمع ساکاروز و کاهش قندهای انورت در ساقه از طریق محدودیت رشد رویشی و تغییر در روابط منبع ـ مخزن از جمله مدیریت های زراعی برای تسریع در رسیدن تکنولوژیک نیشکر محسوب می‌شود.

به منظور بررسی اثرات زمان قطع آبیاری و تاریخ برداشت بر عملکرد کمی و کیفی نیشکر واریتهٔ زودرس CP-57 و بهینه سازی زمان قطع آبیاری و برداشت محصول، این تحقیق در سال زراعی ۷۵-۱۳۷۴ در مزارع کشت و صنعت کارون در خوزستان اجراء گردید.

بیست و یک تیمار حاصل ترکیب زمان‌های قطع آبیاری از دهم شهریور به فاصله دو هفته تا نوزدهم آبان و تاریخ‌های برداشت محصول از بیست و چهارم شهریور به فاصلهٔ دو هفته تا سوم آذر در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با چهار تکرار اعمال گردیدند.

نتایج نشان داد که در همه تیمارهای قطع آبیاری خلوص شربت با پیشرفت زمان بشکل بسیار معنی دار افزایش یافت. درصد ساکاروز با اندک تفاوتی از روند تغییرات خلوص شربت تبعیت نمود. تفاوت میانگین عملکرد ساقه در تیمارهای آزمایشی معنی دار نبود. عملکرد ساکاروز در اثر تأخیر در برداشت محصول بشکل بسیار معنی دار افزایش نشان داد و بالاترین میانگین عملکرد ساکاروز به میزان ۱۶/۲۸ تن درهکتار مربوط به تیمار قطع آبیاری سوم یعنی هفتم مهر ماه و برداشت محصول ششم یعنی سوم آذر ماه بود.

مقدمه

مدیریت های زراعی و استراتژی تولید در زراعت نباتات قندی براساس میزان ساکاروز قابل استحصال در واحد سطح طراحی می شود. تنظیم شرایط رشد برای دستیابی به حداکثر ساکاروز از دو طریق امکان پذیر است: ۱ - افزایش مقدار محصول خام اولیه براساس عملکرد ساقه در نیشکر و غده در چغندر قند و ۲ - افزایش کیفیت محصول از طریق بالا بردن درصد ساکاروز و کاهش مواد مضر از قبیل ازت و قندهای انورت در شربت که با جلوگیری از کریستالیزه شدن ساکاروز باعث کاهش میزان ساکاروز می شوند (Eck *et al.*, 1990; Neufeld *et al.*, 1992).

تاریخ دریافت: ۷۶/۱۲/۲۳ تاریخ پذیرش: ۷۷/۴/۳۰

*قسمتی از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول

۱ - عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی خوزستان
۲ - دانشیار دانشگاه شهید چمران - اهواز
۳ و ۴ به ترتیب استادیار و استاد دانشگاه صنعتی اصفهان

[Downloaded from agrobreedjournal.ir on 2026-11-17]

[DOR: 20.1001.1.15625540.1377.1.1.2.8]